

Rapport från expertgrupp och kommitté om trädgårdsprodukter, 19 april 2016

Sammanfattning

- Diskussionen fortsatte om förordning 543/2011. Det är inte längre troligt att förordningarna kommer att kunna träda ikraft den 1 september, men KOM gav inget annat riktmärke.
- KOM tänker föreslå en förlängning av krisåtgärderna, men hade inte något textförslag färdigt idag. Flera länder var upprörda över detta och menade att de inte kunde vänta längre.
- KOM siktar på att tillämpningsreglerna för det sammanslagna skolprogrammet ska vara klara till årsskiftet. Ett första utkast kan komma redan till mötet den 17 maj.
- KOM inledde oannonserat en diskussion om varför det så ofta blir återkrav i PO-stödet. Många MS välkomnade detta, men ville ha en mer specifik diskussion än KOM:s övergripande presentation. MS ska mejla förslag på ämnen inför nästa möte.

Från Sverige deltog Katarina Johansson från Jordbruksverket.

Expertgruppen för delegerade akter

1. Frukt och grönsaker

1.1 Diskussion om 543/2011, delegerade akten

KOM beklagade att den nya texten kommit så sent, och förklarade det med att det visat sig svårare än väntat att få alla andra enheter inom KOM att acceptera texten. De hade inte gjort några större ändringar sen förra versionen, men gick igenom dem.

Den stora frågan som KOM ville diskutera gäller hur man ska räkna miljöinsatser, och huruvida förordningen ska reglera detta eller inte. De varnade för att om de inte reglerar detta i kommissionsförordningen så är fältet fritt för revisorerna att göra en strikt tolkning av rådsförordningen, och det kunde leda till stora sanktionsbelopp om en PO blev helt underkänd.

De frågade också om den nya regeln i artikel 61.6, om en längre tidsfrist för att hantera brott mot erkännandekriterier som har att göra med för liten omsättning.

KOM räknar inte längre med att förordningen kommer att kunna träda ikraft den 1 september, men gav inget alternativt datum.

Detaljer om vissa artiklar

- Artikel 23: referensperioden har ändrats något, för att ta hänsyn till att vissa PO har räkenskapsår som börjar i oktober. KOM betonade att regeln om en tvåårsperiod alltid gäller, dvs. även om MS väljer att använda aktuellt värde på VMP. De påminde om att det numera finns tydliga regler om hur man hanterar tillträdande och avgående medlemmar. MS har ett val här. De kan antingen utgå från medlemslistan den 1 januari och se vilken produktion de hade under referensperioden (även om de inte var medlemmar då), *eller* så kan man ta faktisk VMP under referensperioden för de som var medlemmar då.
- Artikel 31.6 betonar nu att återkrav för sålda investeringar bara gäller om investeringen inte ersätts. KOM vidhåller att återkrävda belopp ska återbetalas till EU-fonden, för att undvika en situation där investeringar byts ut för ofta. (Ett par länder hade velat något annat, men KOM insisterade på sin lösning).
- Artikel 30.10 om hur man räknar antalet miljöinsatser har tagits bort. Syftet med den var att ge större förutsägbarhet, och nu när den tas bort så finns inget klart skydd mot strikta tolkningar av rådsförordningens krav. KOM hade försökt lägga in så mycket flexibilitet som möjligt, men de tvivlade på att Rådet och EP skulle godkänna en alltför mjukig skrivning. KOM påminde om att en PO:s erkännande kan äventyras om revisorerna kommer fram till att de inte uppfyller miljökraven, och då blir de av med hela stödet. KOM ville veta hur MS ville lösa frågan.
- Artikel 59 (sanktioner vid brott mot erkännandekriterierna): en del regler omfattas inte av varken punkt 1 eller 4, men samtidigt måste MS erkänna PO som uppfyller vissa grundkrav för erkännande. Punkt 6 handlar om vad MS ska göra om PO:s produktion blir för låg. För andra brister kan vi kräva att PO ska rätta sig inom fyra månader, men för produktionsvärden så måste man ha data på helåret för att kunna avgöra om PO rättat bristen eller inte. Därför gäller längre tidsfrister för den typen av brott mot erkännandekriterierna. Att de valt just den 15 oktober beror på att det är normal deadline för utbetalning av stöd.
- Artikel 60 säger nu att MS också ska stoppa utbetalningarna vid misstanke om bedrägeri (istället för att bara suspendera själva erkännandet).
- Artikel 61.6 försöker förklara hur MS ska agera om en PO inte uppfyller miljökraven. KOM menade att detta inte är något de kan lägga i riktlinjer, utan en sanktion måste stå i själva förordningen. Problemet är att det inte står någonstans hur man ska räkna minsta antal medlemmar som måste genomföra en miljöinsats för att den ska räknas. KOM ville ha MS synpunkter på detta.

- Artikel 82. KOM noterade att tidsplanen den 1 september började bli orealistisk, men de tänkte låta det datumet stå kvar tills vidare.
- Bilaga III förtydligar nu vad som avses med löner, och framför allt att det inkluderar skatter och sociala avgifter om arbetsgivaren betalar dessa.

Skriftliga kommentarer från MS

KOM gick igenom några förslag de fått in skriftligt. De avvisade ett antal välbekanta förslag, och betonade bland annat att en medlem (även ett kooperativ) absolut inte får sälja sina produkter på egen hand.

I artikel 12.2 (undantag från leveranskravet) ville ett land ha ett förtydligande att de 25 procenten skulle räknas på den enskilda medlemmens produktion. KOM menade att det redan framgick av texten.

Ett land har upprepat ett gammalt krav om minsta antal medlemmar. KOM vill att man alltid ska räkna från den 1 januari. Om det uppstår problem senare under året ska MS agera (varningsbrev och så vidare) direkt.

KOM försvarade att de trycker så hårt på koncentration av utbudet. Det innebär att medlemmarnas produktion säljs samlat, för att ge dem en starkare position på marknaderna och en bättre förmåga att leverera kontinuerligt. Detta är basen i hela förordningen, och anledningen till att medge undantag från konkurrenslagstiftningen.

Artikel 17 om nationella regler för demokratisk kontroll: KOM menade att MS behövde bevis på att organisationen uppfyller de demokratiska reglerna. Om det finns andra enheter i landet som kontrollerar detta så behöver MS inte upprepa kontrollen bara för PO-stödet.

Koppling till förgröning: insatser som är till för att klara förgröningskraven i CAP kan inte åberopas för att få stöd i PO-stödet.

Beräkning av APO

Beräkning av stöd för gränsöverskridande APO: Om den inte har ett verksamhetsprogram så söker de inte stöd och problemet är löst. Om de har ett komplett VP så täcker det alla åtgärder som deras PO har i sina program. APO:s hemland ska godkänna det totala programmet.

Om APO har ett partiellt program så ska enskilda MS godkänna de delar av VP som inte omfattas av APO:s program.

I varje enskilt land gäller de nationella reglerna. Det gäller till exempel förbud mot återtag, men också vad som betraktas som normalt förfarande i respektive land.

Sanktioner kan bara gälla den del av programmet som avser det enskilda landet, inte hela det gränsöverskridande programmet.

Kommentarer vid mötet

Om miljöinsatser:

Flera länder betonade att de ville ha en regel i förordningen om hur man räknar miljöinsatser, för att öka rättssäkerheten. Däremot ville de inte ha den regel som KOM föreslagit, utan en lindrigare variant.

Några länder såg hellre att texten helt togs bort än att den blev kvar med nuvarande lydelse, och de menade att det inte fanns något stöd i rådsförordningen för att kräva att enskilda medlemmar skulle genomföra miljöinsatser. Ett land menade att deras odlare gjort tillräckliga miljöinsatser på 90-talet och därför inte kunde förväntas göra något mer nu.

KOM konstaterade att frågan inte lösts, och de skulle fundera vidare. De välkomnar textförslag på den här artikeln. Problemet är att de måste få med sig DG miljö också. Om man sätter procentsatsen för lågt så kanske dokumentet inte går igenom den interna granskningen.

Riktlinjer

Ett land undrade om KOM planerade några riktlinjer och hade förslag på några ämnesområden som skulle kunna bli aktuella. De hänvisade till att man på vinområdet hade mycket användbara och detaljerade riktlinjer.

KOM noterade önskemålet.

Om ikraftträdande

Flera länder ville skjuta upp ikraftträdandet, eftersom den 1 september framstår som allt mer orealistiskt. De flesta ville ha ett datum i januari, men ett land ville gå så långt som till juni 2017.

KOM noterade kommentarerna men svarade inget definitivt. De ska kontrollera med rättstjänsten igen. Om ikraftträdandet blir senare än den 15 september så ska inlämnade verksamhetsprogram stämmas av mot nuvarande förordning. Gamla program måste alltså inte ändras bara för att den nya förordningen träder ikraft senare.

Om PO däremot vill ändra sitt VP när den nya förordningarna kommer så kan de göra det utan problem. Detsamma gäller för den nationella strategin och miljöramverket. Om vi godkänner en strategi nu så notifierar MS bara KOM om detta, och om vi senare vill ändra den så notifierar vi igen. Det enda som KOM måste godkänna är miljöramverket.

Andra kommentarer

Ett land ville ha ett exempel på vad som gäller för demokratisk kontroll. De hade kooperativ där nationell lag kräver ”en medlem en röst”. Räcker det för att uppfylla villkoret i artikel 17.1? KOM menade att detta var tillräckligt.

Ett land vill att man bara ska få tillämpa ett undantag i taget när det gäller leveranskravet (artikel 12). KOM höll inte med; de menade att de olika

undantagen kunde kombineras så länge som man höll sig under taket på 25 procent.

Ett land ville ha en tydlig regel om vilken växelkurs som gäller för länder som inte har euron. KOM skulle fundera på det, men hänvisade till att det finns en generell förordning om växelkurser. Det handlade om att bestämma vad som var den avgörande händelsen.

1.2 Effekter av det ryska importstoppet

KOM presenterade läget till och med en 15 april.

Framför allt återtog man just nu äpplen, mandariner, apelsiner och morötter. De flesta ansökningarna kom från Polen (äpplen och morötter), följt av Spanien (mandariner och tomater) och Grekland (apelsiner och äpplen).

Omkring 500 000 ton finns kvar outnyttjade i krisåtgärderna för tillfället, fördelat på olika produkter.

1.3 Tillfälligt stöd för vissa frukter och grönsaker (ev)

Dagens krisåtgärder löper ut den 30 juni. KOM väntar fortfarande på en del kommentarer internt, men de bekräftade att de har för avsikt att föreslå en förlängning av åtgärderna.

Ett land påpekade att SJK igår utlovat ett förslag till förlängda regler skulle komma till expertgruppen idag. De menade att det var bråttom om de nya reglerna skulle hinna komma på plats innan de nuvarande löpte ut. Andra länder höll med.

KOM var medvetna om tidsbristen. Det försökte få fram texten under dagen, men var tvungna att konstatera att de inte hunnit med det. De kunde inte ange någon tidsplan.

2. Skolfruktsprogrammet

2.1 Enkät om frågor i nya skolprogrammet

KOM siktade på att de nya förordningarna skulle vara klara och ikraft i slutet av året. De presenterade resultatet från den enkät som gått ut till MS under våren, men betonade att den inte ersatte konsultationen om den delegerade akten i expertgruppen.

De var nöjda med svaren: 27 länder hade svarat och svaren hade varit användbara. De betonade att det inte var en kvantitativ övning; bara för att ett visst antal länder svarat något så betydde de inte att de vunnit en omröstning.

De kommer nu att gå igenom underlaget och börja skissa på en ny delegerad akt. De siktar på att lägga fram en första version till nästa möte, dvs. i maj. För genomförandeakten siktar man på det förslag i juni.

Här kommer en sammanfattning av vad KOM sade:

Behövs fler kriterier för målgruppen?

Nej. Bara ett land har sett ett sådant behov. De andra tycker att målgruppen är tillräckligt klar och att de får tillräcklig flexibilitet från rådsförordningen.

Behöver vi ändra reglerna för att godkänna sökande?

17 länder är nöjda. 7 länder ville justera reglerna, bland annat för att skilja på stödsökande som tillhandahåller själva leveransen av produkter och de som står för andra åtgärder (utvärdering eller kompletterande åtgärder). Någon frågade också vad som gäller vid outsourcing.

KOM:s befogenheter att slå fast detaljregler

23 länder höll med om KOM:s förslag. 3 länder hade invändningar. De ville bland annat kunna göra ändringar i strategin under året, och någon menade också att rådsförordningen redan innehåller tillräckligt med detaljer.

Villkor för kompletterande åtgärder

Flera länder menar att förordning 2016/247 (skolfrukt) redan är tillräcklig, eventuellt kompletterad med riktlinjer för vad som är stödberättigande och inte. Kommentarererna spretar mellan önskemål om så mycket flexibilitet som möjligt eller så mycket förutsägbarhet som möjligt.

Kommer ni att ge stöd till andra produkter?

18 länder tänker inte göra det. De vill börja så enkelt som möjligt och kanske kan tänka sig att bredda sen. 6 länder säger redan nu att de vill bredda. Framför allt handlar det då om honung. 3 länder hade inte bestämt sig.

Regler om stödberättigande kostnader

Alla svarande menar att skolfruktsreglerna duger i det nya programmet, även om den del regler kan behöva justeras. De flesta vill ha både en positiv och en negativ lista över åtgärder, och många hänvisade till de riktlinjer som finns inom skolfruktsprogrammet.

Utvärdering av programmet

Man kommer att behöva harmonisera vilka datum som gäller, eftersom de är olika i de båda programmen.

En svarande tyckte att man borde avskaffa sanktionen för utebliven utvärdering.

Flera länder betonade att systemet borde göras så enkelt som möjligt.

Insamling av data

11 länder förutsåg problem med att samla in en del av den data som skulle behövas. Det saknades till exempel data för olika åldersgrupper, eller hur stora kvantiteter som delats ut (eftersom man räknade portioner), eller familjernas kostvanor. Det skulle också vara svårt att utvärdera effekterna på olika sikt.

KOM noterade att mer än hälften av länderna svarat att de inte såg några problem med att samla in den data som behövdes för utvärderingarna.

Möjligheter till förenkling?

En del svarande såg flera möjligheter till förenkling när programmen slås ihop.

- enhetliga datum för information som ska skickas in
- samordning av kontroller på plats
- synergier i kompletterande åtgärder
- gemensam utvärdering av de båda programmen

Vilka indikatorer är lämpliga?

- antal skolor och antal barn som deltar tyckte de flesta länderna
- mängd distribuerade produkter och totala stödbelopp

Har MS regler om socker och salt idag?

Bara ett land har svarat att de har nationella regler om detta idag i skolfruktsprogrammet. De andra länderna deltar inte ut produkter med tillsatt salt, fett eller socker. De allra flesta delar bara ut färska produkter.

I skolmjölksprogrammet är det fler länder som har regler om detta. Fem länder har nationella regler.

Fritextkommentarer

KOM fick in en hel del kommentarer, men tog bara upp några av dem:

- färre kontroller vid mindre regelbrott
- rätt att slå fast minimibelopp för stödet
- samma period för ansökan om stöd mellan de två programmen

Många länder ställde också frågor, bland annat om hur det ska fungera att föra över resurser mellan programmen. En detalj där handlade om hur man ska hantera gemensamma kostnader för de båda programmen.

Kommentarer från MS

Ett land ville veta om KOM tänkte redovisa vilka synpunkter som kommit fram i andra sammanhang, och vilken tidsplan som gällde för genomförandeakten. KOM har skickat ut liknande frågor till gruppen för civil dialog och väntar sig svar senast den 13 maj. Den informationen kommer alltså att finnas till nästa möte.

Ett land ville veta mer om konsultationerna med andra intressenter. De ville också veta hur andra länders strategier såg ut, och trodde att det årliga bredare expertmötet med skolfruktsintressenter kunde vara ett bra forum. KOM svarade att strategierna för fruktprogrammet redan ligger på DG Agris webbplats.

Ett land ville att den delegerade akten skulle tillåta positiv särbehandling av producentorganisationer. KOM noterade frågan, som också kommit från en annan delegation.

Kommittémötet

1. Frågor som kan gå till omröstning

1.1 Nationellt stöd till producentorganisationer i Rumänien

Rumänien har ansökt om att under 2016 få betala ut nationellt stöd till producentorganisationer i tre regioner, eftersom anslutningsgraden där är mycket låg. KOM föreslår att Rumänien ska få betala ut ett nationellt stöd på inte fullt 400 000 euro.

Röstning: Mötet röstade för KOM:s förslag.

1.2 Nationellt stöd till producentorganisationer i Italien

Italien har ansökt om att under 2016 få betala ut nationellt stöd till producentorganisationer i fem regioner, eftersom anslutningsgraden där är låg. KOM föreslår att Italien ska få betala ut ett nationellt stöd på drygt 2,8 miljoner euro.

Röstning: Mötet röstade för KOM:s förslag.

1.3 Nationellt stöd till producentorganisationer i Bulgarien

Punkten kom inte upp för omröstning eftersom den interna processen fortfarande pågår. Planen är att den kommer upp till maj-mötet istället.

2. Trädgårdsprodukter

2.1 Diskussion om 543/2011, genomförandeakten

KOM har inte gjort många ändringar i genomförandeakten, och ingen som innebär någon skillnad i sak.

- I artikel 25.2.b har KOM tagit bort offentlig upphandling från listan över vad MS ska kontrollera.
- Artikel 26.2 kan numera gälla vilka administrativa kontroller som helst, inte bara de som har att göra med stödansökningar eftersom rubriken formulerats om).
- I artikel 27.1 sägs det nu rent ut att en kontroll på plats måste genomföras innan ett nytt verksamhetsprogram godkänns.
- Artikel 27.3 säger inte längre att förvarning får ges med ”kort” varsel eftersom man inte tyckte att ordet tillförde något.
- Artikel 33.4 (om att medlemsstatens regler gäller på dess territorium) har flyttats till genomförandeakten från den delegerade akten.

Ett land gillade inte regeln att alla VP måste kontrolleras på plats innan de godkänns. De ville invänta kommentarer hemifrån innan de tog ställning till detta. KOM hänvisade att samma sak i stort sett står i artikel 25, så den här skrivningen innebar inga ytterligare krav. KOM insisterade på att besöken måste göras.

KOM menade att artikel 26.4 var relevant för alla kontroller och hade att göra med att det måste finnas belägg för att kontroller faktiskt genomförts.

Ett land upprepade också en gammal käpphäst om att prisrapportering borde göras varje dag istället för varje vecka. KOM menade att ”viss reflektion” pågick internt om detta.

2.2 Marknadssituationen för frukt och grönsaker

KOM noterade att efterfrågan ofta är svagare efter påsk än före, och det var sant det här året också.

- För äpplen är lagren fortfarande stora, och de pressar priserna. Det fanns nya marknader, men de tog bara små volymer. Särskilt i Polen såg situationen tuff ut.
- För päron är läget något bättre, men också här är lagren stora (särskilt i Belgien).
- För citrusfrukt har situationen länge varit god, och det är den fortfarande.
- För persikor och nektariner håller säsongen precis på att börja, vilket är något tidigare än vanligt.
- Gynnsamt väder har lett till ett stort utbud av grönsaker, så säsongen har kommit längre än vanligt så här års, särskilt i norra EU. Det pressar priserna på en del produkter, men exempelvis blomkål och paprika är dyra just nu.
- För tomater är priserna ganska normala, och Italien har hämtat sig från en situation med svaga priser. I Spanien är priserna dock låga.

Många detaljer om äppelmarknaden finns på KOM:s webbplats och uppdateras en gång i månaden.

KOM noterade också att produktionsdatan i Eurostat för en del stora producentländer såg mycket egendomlig ut (bara en hundradel av vad den varit tidigare). För många länder saknades också data för 2015, trots att datan borde ha notifierats vid det här laget. De utpekade länderna försvarade sig med att de visst hade rapporterat i tid och att KOMs data inte var uppdaterad.

KOM noterade att ett land gjort ett omfattande arbete om olika tomatsorter. KOM trodde att det arbetet kanske kunde vara en förebild för hur andra MS rapporterade. Det fanns väldigt många olika kategorier som man skulle kunna använda och som såldes för mycket olika priser. KOM nämnde också att de skulle behöva göra om sin viktning av genomsnittspriser, särskilt som de hade för gamla uppgifter om fördelningen på runda tomater och körsbärstomater.

Ett land höll med om KOM:s marknadsanalys. De höll också med om att tomatpriser var ett komplicerat område och påminde om deras käpphäst om prisrapportering i diskussionerna i 543/2011. De ville ha en diskussion inom EU så att man kunde lägga fram ett koordinerat förslag till FNECE om klassificering av tomater.

Ett land hade just nu en dålig säsong för alla grönsaker utom paprika. Däremot såg det bra ut för citrusfrukten och hade gjort det i flera år – så bra att man väntade sig nyplanteringar som kunde pressa priserna längre fram. Landet tyckte att den franska metoden var bra, men de hade själva inte möjlighet att rapportera tomatpriser på den detaljnivån.

Ett land ville ha mer detaljer om handelsstatistiken för äpplen. KOM noterade att den kraftiga ökningen av EU:s nettoexport berodde till stor del på förändringar i växelkursen. (Tredjelandsexporten har ökat kraftigt, trots det ryska importstoppet. Exporten går framför allt till länder i Nordafrika.)

De ville också samordna i vilket led priserna rapporterades i olika länder – de trodde att det fanns skillnader här som gjorde att siffrorna inte var jämförbara. De ville ha en gemensam arbetsgrupp med Eurostat om detta.

Ett land förklarade att de mötte hård konkurrens från Kina på marknaden för äppeljuice, särskilt på marknader utanför EU.

Ett land tyckte att det var intressant att se den kraftiga ökningen av exporten trots det ryska importstoppet. Mot den bakgrunden undrade de hur man kunde försvara en förlängning av krisåtgärderna. KOM svarade att den redovisade balansen avsåg volymer, och att man kunde få en annan bild om man studerade handelsvärden istället.

2.3 Förslag om tillämpning av 1308/2013

KOM bekräftade att det här är samma fråga som 2.1, så punkten kom inte upp separat.

2.4 Övriga frågor

Ett land frågade vad som händer med handelsnormerna. Framför allt ville de veta vad som händer med de ändringar som FNECE har beslutat om äpplen, päron och tomater. Det ställer till med problem att de ändringarna inte förts in i EU-normerna än. Framför allt kunde man inte sälja miniäpplen på EU-marknaden, trots att FN-normen ändrats så att de numera var tillåtna.

Ett annat land var också mycket intresserade av att sälja miniäpplen, så de stödde det första landet om att den ändringen måste införas i EU-reglerna snarast.

KOM höll med om att EU-normerna borde anpassas till den internationella normen. De skulle diskutera med sina kollegor om en sådan ändring kunde komma redan på maj-mötet.

Ett land undrade om en regeländring om aktiv förädling, som skulle gälla från och med den 1 maj. De ville veta hur KOM tänkte hantera den. KOM hade inget svar, men skulle fråga DG TAXUD och återkomma på nästa möte.

KOM gav en överblick över problem som revisorerna identifierat. KOM betonade att de vill försöka undvika återkrav, och de försöker identifiera vad det är som orsakat problemen.

Allmänt:

- Ofta är kontrollerna för ytliga, eller går inte att belägga.
- Kontroller av VP måste göras innan programmen godkänns, men måste också underhållas under hela löptiden.

Erkännandekriterier:

- Saluföring: det räcker inte att bara kontrollera detta i bokföringen.
- Outsourcing: PO har för dålig kontroll över arrangemangen
- PO:s struktur och medlemskap: man kan bara vara med i en PO i taget
- Demokratisk kontroll: systematiska brister, men framgick inte vilka

Verksamhetsprogrammen:

- värdet av saluförd produktion är för dåligt underbyggt, eller bygger på fel eller oklar referensperiod
- uppskattningar av kostnader: MS kontrollerar inte om utgifterna är rimliga
- stödberättigande insatser: ofta problem framför allt med personal-kostnader, eller så stämmer insatserna inte med vad som sägs i VP

En representant för revisionsenheten bekräftade bilden. Han hänvisade till ett dokument om nyckelkontroller och kompletterande kontroller, som lades fram på kommittén för jordbruksfonden förra sommaren.

KOM inbjöd till spontana kommentarer, eller skriftliga.

Flera länder välkomnade att KOM funderade på de här frågorna, men de ville ha en mer specifik diskussion. Vilka problem har MS med personalkostnader, till exempel? KOM noterade att frågorna kunde vara för känsliga för att kunna gå in på specifika detaljer.

Ett land betonade att det här arbetet skulle kräva ett nära samarbete mellan marknadsenheten och revisionsenheten. De hade en rad problem med revisioner, och tyckte det var synd att frågan inte kommit upp tidigare.

Ett land betonade att problemen oftast uppstod för att förordningen inte var tydlig nog. De ville ha riktlinjer för att harmonisera tillämpningen. Ett annat land höll med. De ville också diskutera specifika frågor, som till exempel om en utgift var rimlig eller inte.

KOM svarade att man till nästa möte skulle kunna fortsätta diskussionen. De ville i så fall ha en lista över frågor som MS ville diskutera närmare.

3. Skolprogrammet

3.1 Resultat av rapporterna för läsåret 2014/15

Programmet går nu in på sitt sjätte år. Det berörde 10 miljoner barn och 68 000 skolor. Båda dessa nyckeltal ökar något för varje år.

Den totala budgeten har ökat från 90 till 150 miljoner euro. Det har inte helt slagit igenom i ett utökat program, utan utnyttjandegraden sjönk det senaste året (och ligger nu på 71 procent istället för 80 procent läsåret innan). I absoluta tal har dock stödet ökat, från 72 miljoner euro till 106 miljoner euro.

Det är stora skillnader i hur väl länderna utnyttjar programmet, men det finns inga självklara drag som de bästa eller de sämsta länderna har gemensamt. Portugal, Nederländerna och Grekland har ett mycket lågt utnyttjande (Grekland hade inget alls, eftersom ingen leverantör kom in med anbud.).

De länder som får en extra tilldelning av medel har också lyckats utnyttja dem. KOM drog slutsatsen att den proceduren fungerar.

Det är också stora skillnader mellan länderna när det gäller hur ofta man delar ut produkter. Färska produkter dominerar stort, men förädlade produkter förekommer (mest juicer).

En portion kostar i genomsnitt 28 eurocent, och de flesta ligger mellan 20 och 40 cent. Den billigaste är 6 cent och den dyraste är 55 cent. Det är också stora skillnader i hur stor en portion är. Delvis kan det bero på att barnen kan vara så olika gamla.

Ett land ville ha mer detaljer från övervakningen. De ville till exempel veta vilka produkter som delades ut i olika länder.

Ett land noterade de stora outnyttjade summorna, och ville se nya kriterier för hur stödet fördelades på MS.

3.2 Lägesrapport för skolfruktsprogrammet

Utnyttjandet för läsåret 2014/15 väntas stanna på omkring 72 procent.

För läsåret 2015/16 pekar prognoserna just nu på ett utnyttjande på drygt 50 procent, men siffrorna brukar gå upp senare på året.

När den här punkten kom upp på dagordningen var Sverige inte längre kvar på mötet.

Nästa möte

Nästa möte hålls den 17 maj.